



Återupprätta samhällskontraktet

– Moderaternas partistämman 2019

Det svenska samhällskontraktet har mejslats fram under många decennier. I vårt land ska enskilda människor och familjer ha stor frihet att forma sina egna liv. Men samhällskontraktet bygger också på att alla som bor här förväntas bidra till det gemensamma genom att anstränga sig, betala skatt och vara goda medborgare.

I gengäld förväntas staten göra det som bara staten kan göra. Upprätthålla tryggheten på våra gator och torg. Säkerställa att välfärden aldrig sviker. Undanröja hinder för att människor ska kunna växa av egen kraft.

Men i dag står staten inte längre för sin del av samhällskontraktet. Gängkriminaliteten och dödsjutningarna sätter skräck i stora delar av vårt land. Svenska klassrum är inte längre en självklar plats för klassresor. Människor som har jobbat hela livet får inte vardagen att gå ihop på ålderns höst.

Samhällskontraktet knakar i fogarna. Om utvecklingen tillåts fortsätta riskerar något att gå sönder som inte kan lagas.

Vi moderater är framtidsoptimister. Sveriges problem är djupgående, men vi har löst svåra problem förut. Men då måste vårt land välja en annan väg. Moderaterna erbjuder ett alternativ. Ett politiskt ledarskap som förstår att det viktiga måste få gå före det som är mindre viktigt. För vi vet att Sverige har potential att bli världens bästa land.

Det kommer att kräva handfast och reforminriktad politik. En politisk agenda som här och nu tar tag i samhällsproblemen utan att släppa den långa sikten. Vi måste förmå oss att styra bort från symbolpolitik och polarisering – mot framgång och framtidstro.

Tillsammans kan vi samla Sverige till förändring och gå från låsning till lösning. Med moderat ledarskap kan vi återupprätta samhällskontraktet.

På Moderaternas partistämman kommer fyra propositioner med breda reformförslag som syftar till att återupprätta samhällskontraktet att behandlas, samt en femte proposition med en utrikespolitisk plattform:

1. Lag och ordning

Kriminella gäng skapar allt större otrygghet i Sverige. Det grova våldet har nått historiskt höga nivåer. Samtidigt råder polisbrist. Det hotar människors trygghet men också samhällskontraktet i stort, eftersom staten viktigaste uppgift är att säkerställa lag och ordning. Utvecklingen fortsätter att gå åt fel håll. För att kunna möta den allt mer allvarliga situationen läggs ytterligare förslag till Moderaternas samlade kriminalpolitik:

- **Öka polisens kapacitet här och nu.** Gör särskilda satsningar för att återanställa poliser som gått i pension eller lämnat yrket. Frigör polisiära resurser genom att anställa administrativt stöd och i högre utsträckning använda ordningsvakter för vissa tidskrävande sysslor, såsom omhändertagande av berusade personer. Fler poliser ska arbeta i yttre tjänst och ingripa mot all slags brottslighet.



- **Mobilisering mot de kriminella gängen.** Det handlar bland annat om visitationszoner, skärpta straff för narkotikaförsäljning, sänkt gräns för obligatorisk häktning och att pröva ett system med anonyma vittnen. Hemliga tvångsmedel, (exempelvis buggning) och husrannsakan ska kunna användas i fler fall. Ge polisen möjlighet att klara upp fler brott genom att ta ett samlat grepp om lagstiftningen för biometriska uppgifter i form av DNA, fingeravtryck och foto.
- **Förebygg återfall i brott.** Fängelsestraff bör verkställas snabbare och behandlingsinsatser ska kunna påbörjas redan i häktet. Fler yrkesförberedande utbildningar ska finnas tillgängliga för intagna, i stället för högskoleförberedande. Utländska brottslingar ska utvisas i fler fall genom att mindre vikt läggs vid anknytning, och de ska i möjligaste mån avtjäna sitt fängelsestraff i hemlandet.
- **Stå på brottsoffrets sida.** Kränkningsersättningen till brottsoffer ska fördubblas, och möjligheter att effektivisera utbetalningen av ersättningen bör undersökas. Stödet till brottsoffer ska vara likvärdigt i hela landet och fler brott ska utredas.

2. Rättvis och hållbar tillväxt

Svensk tillväxt måste byggas av alla som bor här. Men tillväxten måste också komma alla som bygger den till del – den ska vara rättvis. Sverige ska vara ett land som fungerar och som håller ihop från norr till söder. Lika viktigt är att tillväxten är hållbar och bygger Sverige starkt över tid, genom minskade utsläpp och ökad elektrifiering.

- **Jobb och företagande bygger Sverige.** Det behövs en bred skattereform som syftar till att sänka skattetrycket och är fullt finansierad. Omställning ska underlättas, genom fortbildningsavdrag. Det behövs regelförenklingar för företagare och ökad rättssäkerhet. Sverige ska bli bäst på att nyttja ny teknik, och fler investeringsbolag ska lockas till Sverige.
- **Fler ska få möjlighet att köpa sin första bostad.** Bolånetaket ska höjas till 90 procent. Den finansiella stabiliteten ska stärkas genom att gradvis slopa ränteavdragen för blacolån. Reavinsten ska kunna skjutas upp till utträdet från den ägda bostadsmarknaden. Ombildning till ägarlägenhet ska underlättas. Friare hyressättning bör gradvis införas i stora delar av beståndet, inom ramen för en bred överenskommelse.
- **Elektrifiering – för klimatets skull.** Energipolitiska mål ska omfatta alla fossilfria kraftslag, även kärnkraft. Kraftnätet ska ha tillräcklig överföringskapacitet. En färdplan mot fjärde generationens kärnkraft ska tas fram, liksom en nationell strategi för elektrifiering av vägnätet. Basindustrins utsläpp ska minska genom gynnsamma förutsättningar för teknik som fångar och lagrar koldioxid.
- **Sverige ska hålla ihop.** Minska den statliga detaljstyrningen, till exempel genom ett nytt frikommunförsök och genom att statsbidragen i huvudsak är generella och inte riktade. Samverkan mellan kommuner kring kommunal verksamhet bör förenklas. Drivmedelsskatterna ska sänkas för att hela landet ska kunna leva.



3. Trygg och tillgänglig hälso- och sjukvård

Vi har mycket att vara stolta över vad gäller svensk hälso- och sjukvård. Men det finns också en hel del att ta tag i. Vårdköerna fortsätter att växa, medan sjukdomar som cancer och diabetes drabbar allt fler. De regionala skillnaderna är stora inom vården, och de som har en högre utbildningsnivå får ofta bättre vård än de som inte har det. Dessutom ökar behoven och kostnaderna när demografin förändras.

- **Ny modell för svensk hälso- och sjukvård.** Utred om ansvaret för hälso- och sjukvården ska förändras. Syftet är att säkerställa en vård som är högkvalitativ, jämlik, tillgänglig och effektiv i hela landet.
- **Nationell cancerstrategi.** Strategin ska innehålla flera delar, bland annat skärpt vårdgaranti för cancerpatienter, förstärkningar av barncancervården och samlade vårdkedjor för eftervård och rehabilitering. Dessutom behövs satsningar på forskning, utveckling och nya läkemedel.
- **Fler medarbetare i välfärden.** Möjligheterna att utvecklas och göra karriär inom vården ska förbättras. Arbetsvillkoren ska vara hållbara, exempelvis genom schemaläggning som involverar medarbetarna och möjligheter till fysisk träning i samband med arbetstid. Utbudet av utbildningsplatser på högskola och gymnasium ska bättre matchas gentemot välfärdens kompetensbehov.
- **Samlat omhändertagande av de mest sjuka.** Det innebär bland annat ett system med fast läkare och vårdteam. Inrätta särskilda äldremottagningar på vårdcentraler och utveckla den mobila vården. Säkerställ att lagstiftningen tydligt reglerar vårdansvaret och samtidigt främjar till samarbete mellan regioner och kommuner.
- **Riv hinder för digitalisering.** Låt informationen följa patienten inom hälso- och sjukvården, genom att anta samtycke till detta till dess att patienten meddelat motsatsen. Se över patientdatalagen i syfte att skapa möjligheter att använda data från alla vårdgivare till analyser och verksamhetsutveckling. Skapa gemensamma it-standarder för hälso- och sjukvården som är internationellt gångbara .

4. Insatser för socialt utsatta barn

Sverige ska vara ett land av möjligheter, där alla barn får chans att nå sin fulla potential. Det måste gälla alla barn – oavsett familjesituation eller bakgrund, om man bor på landet, i staden eller i förorten. Utanförskap ska inte gå i arv. Därför behövs en politik som ger bättre möjligheter för socialt utsatta barn och unga.

- **Stärk skolans kompensatoriska uppdrag.** Inför obligatorisk språkförskola för alla nyanlända barn, öka lärares och rektorers befogenheter att avgöra när och hur särskilda undervisningsgrupper krävs, och säkerställ att professionsprogrammen för lärare och rektorer premierar arbete i skolor i utsatta områden.
- **Stöd unga som mår dåligt.** Stärk kopplingen mellan elevhälsan och primärvården, förbättra tillgången till digitala ungdomsmottagningar och öka resurserna till forskning om suicidprevention.



- **Bryt utanförskap genom bättre integration.** Inför obligatorisk samhällsorientering för alla nyanlända elever, se över skolans jämställdhetsuppdrag och ta vara på framgångsrika integrationsinitiativ från civilsamhället. Motverka hedersförtryck, bland annat genom att införa särskilda brottsrubriceringar.
- **Socialtjänsten och barn i samhällets vård.** Prioritera tidiga insatser inom socialtjänsten. Inför mentorskap för nya socialsekreterare och nationell specialistutbildning för de som arbetar med barn och unga. Certifiera jour- och familjehem, samt förenkla för nationell adoption. Se över möjlighet att i högre grad överlåta beslut gällande barn och unga från socialnämnden till behöriga socialsekreterare.
- **Bryt och förebygg kriminalitet och missbruk.** Effektivisera arbetet med sociala insatsgrupper för att tidigt fånga upp unga på glid. Vid missbruk ska insats ske inom 24 timmar. Polisen ska kunna genomföra hundsök efter droger i skolor. Unga som misstänks för allvarliga brott ska oftare kunna omhändertas enligt LVU, och en särskild enhet för unga som begått sådana brott ska inrättas inom Kriminalvården.

5. Utrikespolitisk plattform

I en allt mer orolig omvärld behöver Sveriges utrikespolitik en ny riktning. Det handlar om att förhålla sig till Kinas maktambitioner, ett USA som är mindre intresserat av omvärlden och ett fortsatt aggressivt Ryssland. Inom EU skapar Brexit osäkerhet. Men det handlar också om att se större trender som har global påverkan: befolkningstillväxt och urbanisering, klimatförändringar, samt ökad automatisering och användning av AI.

- **Sveriges utrikespolitik ska utgå ifrån svenska intressen.** De mest grundläggande intressena är vår säkerhet och vårt gemensamma välbefinnande. Våra värderingar om demokrati, rättsstat och marknadsekonomi alltid vara vägledande.
- **Stärk EU som utrikespolitisk aktör.** EU bör inrätta en gemensam Magnitskijlagstiftning och EU:s beslutsfattande på det utrikespolitiska området bör effektiviseras. Utvidgningspolitiken ska vara realistisk med fokus på västra Balkan. Frihandelsagendan ska vara ambitiös. EU ska agera gemensamt för att lagföra de personer som rest från Europa till framför allt Syrien och Irak för att bli IS-terrorister.
- **Ökat samarbete i närområdet.** Det behövs ett förnyat fokus på nordeuropeiskt samarbete mellan länderna från Storbritannien till Baltikum samt att värna den transatlantiska länken, samtidigt som Sverige stärker sitt försvar och håller tydlig linje mot ett aggressivt Ryssland.
- **Ta fram en bred Kinastrategi,** bland annat i syfte att verka för lika villkor i utbytet med Kina, att effektivt hantera säkerhetsrisker kopplade till såväl 5G och infrastruktur som utländska direktinvesteringar, att motverka klimatförändringarna och verka för mänskliga rättigheter, samt att stärka Kinakompetensen i Sverige.
- **Effektiv nedrustning.** Använd FN-samarbetets etablerade strukturer för att främja nedrustning och icke-spridning av kärnvapen.
- **En ny biståndspolitik.** Enprocentsmålet bör slopas till förmån för en fyraårig biståndsram. Biståndet bör fokuseras till färre områden och mottagare där Sverige kan bidra med tydligt mervärde. Större vikt ska läggas vid katastrofbistånd.